

Toelichting monitor Jeugdhulp (infographic), 1^e kwartaal 2020

Toelichting vrijwillig

Algemeen

Voor u ligt de monitor jeugdhulp eerste kwartaal 2020. Er wordt gewerkt aan verdere verbeteringen en verfijningen in de systemen voor gegevensverzameling om meer en andere gegevens in de toekomst beschikbaar te stellen. Stapsgewijs worden belangrijke ontwikkelingen meer zichtbaar. De monitor geeft informatie over een beleidsveld waar veel gebeurt; de monitor beweegt mee.

Cijfers infographic:

Aantallen jongeren in Alkmaar

In het eerste kwartaal van 2020 telde Alkmaar 24364 inwoners tussen de 0 - 18 jaar oud. In totaal kregen van de 2660 jongeren een geïndiceerde maatwerkvoorziening. Dit is 11% van de inwoners in de leeftijd van 0-18 jaar. Q1 2020 laat in vergelijking met Q4 2019 een stijging van 958 zien in het absolute aantal jongeren in de leeftijd 0-18 jaar. Het absolute aantal jongeren met een maatwerkvoorziening is met 60 toegenomen, waardoor het percentage jongeren met een maatwerkvoorziening onveranderd is gebleven.

Deze aantallen betreffen jongeren in zowel vrijwillige- als drang en dwang trajecten.

Aantal binnengekomen hulpvragen bij Jeugd & Gezinscoaches

Dit cijfer betreft het aantal nieuwe hulpvragen bij de Jeugd & Gezinscoaches per maand. Het totaal aantal nieuw binnengekomen hulpvragen is in dit kwartaal met 16% afgenomen ten opzichte van het Q4 2019.

Deels kan deze daling in het aantal hulpvragen verklaard worden door de maatregelen die zijn genomen in verband met het Coronavirus. De situatie heeft aan de start voor minder nieuwe hulpvragen gezorgd. De opgave die begin maart ontstond was nieuw en onvoorzien. Het vroeg van de toegang om samen op te trekken met verschillende zorgaanbieders en andere partijen om vooral met creativiteit en betrokkenheid op zoek te gaan naar mogelijkheden om zorg te blijven bieden binnen gezinnen waarin dit eerder al nodig was. Door de situatie ten tijde van de coronamaatregelen waren er ook nieuwe diensten nodig of andere hulp- en zorgvormen die niet in de lopende trajecten werden geboden.

Zo waren kinderen ineens thuis, terwijl het huishouden dit niet of nauwelijks aankon of waar sprake was van een onveilige thuissituatie. In deze gevallen is noodopvang ingezet in het belang van het kind en/of het gezin, veelal in samenwerking met de scholen.

De goede samenwerking met scholen en de jeugd- en gezinscoaches wordt steeds meer zichtbaar in het aantal binnenkomende hulpvragen, daar scholen een belangrijke signaleringsfunctie hebben.

1 gezin 1 plan

Dit onderdeel betreft het aantal gezinnen waar de Jeugd & Gezinscoaches ondersteuning bieden in het zoeken naar passende hulp en het voeren van regie. Ten opzichte van Q4 2019 is dit aantal met 36 gezinnen afgenomen. Jeugd- en gezinscoaches beëindigen hun betrokkenheid bij een gezin op het moment dat een zorgaanbieder het gezin overneemt in een passend hulpverleningstraject, om zo vervolgens met een ander gezin aan de slag te kunnen gaan.

Inbreng beschermingstafel vanuit de gemeente Alkmaar

De Jeugd- & Gezinscoaches hebben in Q1 2020 7 zaken naar de beschermingstafel verwezen. We hebben over de kwartalen gezien dat de complexiteit van de behandelde casuïstiek toeneemt. Een belangrijke aanleiding waarom deze casuïstiek bij de beschermingstafel behandeld wordt is dat er zorgen zijn over het gezin en de ontwikkeling van de jeugdige(n), waar het de ouders niet is gelukt om met het lokale team te werken aan een structurele oplossing.

Wachttijd boven wettelijke termijn

Er is geen wachttijd.

Verhouding afgegeven indicaties jeugdhulpaanbieders

Vanaf Q1 2019 zien wij een langzame verschuiving in de verhouding tussen het aantal doorverwijzingen vanuit derden (huisartsen, Jeugdarts, medisch specialisten) en de doorverwijzingen vanuit de gemeente. Door het faciliteren van een laagdrempelige toegang en door in de wijken zichtbaar en vindbaar te zijn is in Q1 2020 ook weer gebleken dat er vanuit steeds meer verschillende partijen aanmeldingen zijn gedaan voor het team jeugd-en gezinscoaches.

Daarnaast worden verlengingen voor lopende zorgtrajecten grotendeels rechtstreeks bij de gemeenten ingediend en aldaar beoordeeld en afgehandeld.

Dat de huisarts nog steeds een grote verwijzer is kan deels verklaard worden doordat gezinnen bij de eerste stap naar hulp de huisarts voor advies inschakelen.

Gebruik maatwerkvoorzieningen jeugdhulp per maand

Het gebruik van maatwerkvoorzieningen in Q1 2020, laat bij PGB een daling zien van 2 t.o.v. het vorige kwartaal. In Q1 zijn er 153 meer maatwerkvoorzieningen in de vorm van ZIN verstrekt.

Klanttevredenheid

Bij afsluiting van hulp door een jeugd-en gezinscoach worden (ouders van) cliënten uitgenodigd een korte vragenlijst in te vullen over hun ervaringen. Het overgrote deel van de respondenten is erg tevreden over de hulp die ze hebben gehad.

De uiteindelijke score voor het cliënttevredenheidsonderzoek is 4,2 op een schaal van 1-5. De laagste score is net als in de voorgaande kwartalen toe te schrijven aan de doorlooptijd van intakefase tot aan het opstellen van het hulpverleningsplan. Een goede analyse op de situatie is nodig om de juiste hulpverleningsvorm te indiceren. Dat kan in complexe situaties betekenen dat het langer duurt voordat het daadwerkelijke zorgtraject kan opstarten.

Kwaliteit van dienstverlening

Klachten

Waar gaan de klachten over? Het zijn vaak gecombineerde klachten, bijvoorbeeld werkwijze en bejegening of werkwijze en privacy. De meeste klachten hebben betrekking op de werkwijze van de jeugd-en gezinscoach gevolgd door bejegening.

In het eerste kwartaal 2020 zijn 4 klachten ingediend. Deze zijn alle met een bemiddelingsgesprek opgelost.

Bezwaar

In totaal is in het eerste kwartaal 2020 een drietal bezwaarschriften ingediend. Het eerste bezwaarschrift was gericht op een afwijzing PGB, deze is nog in behandeling. De tweede was een bezwaar wat ging over de ingangsdatum jeugdhulp. In deze was alsnog aan het bezwaar tegemoet gekomen. De laatste was een bezwaar op een afwijzing op een aanvraag begeleiding. Uiteindelijk heeft de burger het bezwaar ingetrokken en is overeenstemming bereikt met de afdeling jeugd.

Q1 2020

Toelichting drang en dwang

Veilig Thuis

Meldingen van (vermoedens van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling komen binnen bij Veilig Thuis (VT). Daar wordt de urgentie bepaald en welke hulpverlening nodig is om de problemen aan te pakken. VT doet slechts in een beperkt aantal gevallen uitgebreid onderzoek. Bij de meerderheid van de meldingen is dat niet nodig en is de inschatting bij triage dat de problemen met vrijwillige hulp kunnen worden opgelost. De casus wordt dan overgedragen aan het team Jeugd- & Gezinscoaches of aan een jeugdhulpverlener, die met het gezin aan de slag gaan.

Veilig Thuis ziet een toename in het aantal meldingen. Sinds de invoering van de verbeterde meldcode in januari 2019 is er een stijging van het aantal meldingen. Dit is het resultaat van de verbeterde meldcode en de specifieke trainingen die hieromtrent zijn georganiseerd, waardoor er veel aandacht is voor de vernieuwde meldcode.

De monitor geeft het aantal casussen dat in Q1 2020 door Veilig Thuis is afgesloten.

Beschermingstafel en Raad voor de Kinderbescherming

Als uit onderzoek door VT blijkt dat vrijwillige hulp de problemen (waarschijnlijk) niet zal oplossen, meldt VT de casus aan bij de Beschermingstafel (BT). Daar bespreken VT, Jeugd- & Gezinscoaches en de Gecertificeerde Instelling (GI) de casus met de Raad voor de Kinderbescherming. Als de inschatting is dat een gezag beperkende maatregel nodig is neemt de RvdK de casus in onderzoek en legt die zo nodig voor aan de kinderrechter. Ook de Jeugd- & Gezinscoaches en de GI kunnen een casus aanmelden bij de Beschermingstafel. Ook jeugdhulpverleners kunnen een casus agenderen op de Beschermingstafel. Soms zien de partijen aan de BT toch nog mogelijkheden voor oplossingen in het vrijwillig kader of geven ouders aan alsnog gemotiveerd te zijn om vrijwillig mee te werken met de hulpverlening. Dan gaat de casus terug naar de Jeugd- & Gezinscoaches of een jeugdhulpverlener. In een aantal gevallen kan een maatregel via de kinderrechter worden voorkomen met een vrijwillige, maar niet vrijblijvende aanpak, waarbij het gezin als het ware een laatste kans krijgt om een maatregel te voorkomen. Die aanpak wordt uitgevoerd door een GI (Drangtraject) of door een Jeugd- & Gezinscoach (hiervoor is in Alkmaar de VAST werkwijze ontwikkeld: Veilige Aanpak met Stevige Toon).

De monitor geeft het aantal cases dat in Q1 2020 is **aangemeld** voor de BT, het aantal dat door de BT wordt terugverwezen naar het vrijwillig kader en het aantal zaken dat in Drang in Q1 2020 door een GI wordt **opgepakt**.

Kinderrechter

Op advies van de RvdK kan de kinderrechter een jeugdige onder toezicht plaatsen (OTS), een voogdijmaatregel opleggen of een jeugdreclasseringstraject.

Het aantal zaken waarbij de RvdK in Q1 onderzoek heeft ingezet is afgenomen ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

Hoeveel jeugdigen hebben in Q1 een maatregel?

Waar onder het kopje Beschermingstafel het aantal **aanmeldingen** in Q1 werd vermeld, zien we rechtsonder in de monitor **het aantal jeugdigen dat in Q1 een maatregel had**. Zoals hierboven aangegeven is Drang geen door de kinderrechter opgelegde maatregel, maar een aanpak binnen het vrijwillig kader.